

Helytörténeti tudástár kialakítása közösségi alapokon

A világ számos részén népszerű dolog napjainkban a helyi múlt megismerésével foglalkozni. Ezt sokan sokféleképpen teszik. Szinte minden településnek megvan a maga, jellemzően idős, helytörténetben jártas embere, aki a helyi sajtóban rövid cikket publikál, valamint, némileg leegyszerűsítve a képletet, a témában dolgozó közgyűteményi szakemberek csoportja, akiknek a feladatköre részben érinti ezt a területet.

Írásomban a teljesség igénye nélkül megpróbáltam összeszedni az olyan törekvéseket, amelyek ötvözik a régmúlt utáni kíváncsiságot a korszerű technológiák és szemléletmódok alkalmazásával. Szeretnék betekintést nyújtani ebbe a világba, előbb példákon keresztül szemléltetve a jelen állapot keresztmetszetét, majd folytatva egy konkrét oldal bemutatásával. Munkám célja megismertetni a könyvtáros szakemberekkel egy közgyűteményi webes projekt beindításának és működtetésének folyamatát, amely ráadásul alacsony költséggel üzemeltethető. Korszerű eszközökkel olyan szolgáltatás építhető fel, amely az intézmény és a felhasználók igényeit is maximálisan kielégíti. A könyvtárak szerepének megváltozása egyre több új ötletet vár el az ott dolgozóktól, ide tartoznak az elektronikus könyvtárak, a virtuális kiállítások és a témákat képező wikik is.

Tanulmányom témáján túllépően, a település vagy térség vonzerejének növelésében is szerepet játszhatnak ezek a tartalomszolgáltatások, mert így az ideutazó látogató már előre tájékozódhat a helyi épített és kulturális örökségről. Nem elhanyagolható ez a turisztikai funkció sem, valamint reklámot biztosíthat az üzemeltető intézménynek is, az így idecsalogatott látogatók használhatják a közgyűtemény más szolgáltatásait is.

Mi a wiki, honnan jött és mire való?

A wiki egy leíró nyelv, amely hipertextes formában képes tartalom közvetítésére, de ez a neve a keretrendszernek is, amely a szolgáltatást végzi. A szoftvert úgy készítették el, hogy a szerkesztők minimális informatikai tudás birtokában is képesek legyenek bejegyzéseket előállítani. A program kitalálója Howard G. Cunningham¹ szoftverfejlesztő, aki 1995-ben hozta létre az első ilyen oldalt azért, hogy segítse a kollégáival folytatott szakmai kommunikációt. Az elnevezés több jelentésű, egyszer jelenti a honolulu-i nemzetközi repülőtér buszát, teljes alakban Wiki Wiki Shuttle, amely a repülőgépek és a terminálok között közlekedik, de hawaii nyelven jelenti még a gyorsat is, valamint maori és új-zélandi keresztnév is egyben. Az elnevezés azt hivatott kifejezni, hogy a keretrendszerben bárki gyorsan és könnyedén tud új oldalt létrehozni és azt másokkal közösen szerkeszteni. A wikikben a legfontosabb tényező a közösségi szellem, mert a közös tudás megosztása révén tud igazán gyarapodni. A wikiknek általános jellemvonásai: a hipertexthasználat,

egyszerű leírónyelv (amely minden wikiben eltérő lehet), vizuális szerkesztő hiánya, laptörténet követése és ez alapján visszatérés egy korábbi állapothoz, az oldalak többnyire nem törölhetők, csak elrejtethők, adatbázisban való tartalomtárolás, könnyű kereshetőség, nem hierarchikus elrendezés.

A rendszer segítséget nyújt a tudásmegosztásban, több helyen többféle céllal alkalmazzák, az ingyenes hobbi témáktól a komoly céges zárt belső rendszerig. De használható akár egy adott család privát családtörténeti adatbázisának is. Létezik ingyenes és fizetős verziója. A sokféleségben nagy segítséget jelent a www.wikimatrix.org weboldal, ahol részletekbe menően lehet összehasonlítani a temérdek programot. Szoftveres szemszögből ez egy olyan speciális weboldal, amelyen a tartalom külön van választva a futtatókörnyezettől.

A Wikipedia a ma ismert mindennemű wiki oldalak elsőszámú darabja, olyan felület, amelyet több ország önkéntesei szerkesztenek, tökéletesítenek csupán a tudásmegosztástól hajtva. Fő ismérve még az ingyenesség, amely a Linux operációs rendszer fejlesztői környezetéből származik, valamint a semleges nézőpont. Több vád is éri az oldalt a hitelessége miatt, miszerint ebben a működési modellben nem biztosítható megfelelő minőség. Viszont a sok szerkesztő garancia is arra, hogy pontosabb szócikkek szülessenek, mint egy hagyományosan készült enciklopédiában. A *Nature* magazin szerint a Wikipedia pontossága az Encyclopedia Britannicáéhoz mérhető.²

Lokális példaként említeném a Békés Megyei Tudásház és Könyvtárban üzemelő belső wikit, amely a házon belül folyó informatikai munkát hivatott megkönnyíteni. Ebben megtalálhatók a konfigurációs beállítások, telefonszámok, valamint a napi munkát egyszerűsítő bejegyzések. Ilyen házi tudástárak esetén a végeredmény mindig egy nagyon hasznos virtuális kézikönyvre hasonlít, amelyet a készítők sűrűn forgatnak. Ezen kívül jól használható projektkezelőnek,³ közös naptárnak, bibliográfiának, útikönyvnek,⁴ hirdetőtáblának, dokumentumtárnak és természetesen helytörténeti enciklopédiának.

Üzemeltetési szempontból többféle példát találhat az érdeklődő. Van, ahol könyvtárosok által írt szócikkek olvashatók, esetenként olvasói javaslatokkal bővítte; van, ahol mára már szerzői jogi oltalom alól kikerült XX. század eleji munkákat dolgoznak át wikivé; a harmadik módszer a közösségi alapokon működő tudásbázis kialakítása, amelyet maguk az olvasók és a könyvtárosok építhetnek. A közösségi szolgáltatások minden fél számára új ismeretek megszerzését biztosíthatják, a wiki formátuma segíti ezt a fajta hálózat alapú munkát.

Természetesen nem csak pozitív oldala van a wikinek. Mivel bárki számára szabad a kódja, előfordulhatnak rosszindulatú megnyilvánulások, reklámok, egyesek beletörölhetnek, illetve átírhatnak részeket mások írásaiban. Ezeket a támadásokat hatékony védelemmel, regisztrációval ki lehet küszöbölni. Előfordulhatnak politikai, vallási, filozófiai, világnézetbeli különbségek az írók között, stilisztikailag nem az adott wikibe illő bejegyzések, csonka szócikkek. Itt csak a többi szerkesztő javítására lehet hagyatkozni, esetleg az eldurvult vitáknál moderálni, tiltani az adott felhasználókat.

A helyi wikik sajátja a helytörténeti vonal mellett, a CityWiki (Spanyolországban ugyanezre használják még a Locapedia elnevezést is, ami angolszász környezetben teljesen mást jelent), ez turisztikai, politikai és gazdasági szempontokat helyez előtérbe a történelem mellett. Sok intézményről, azok nyitvatartási idejéről, vezetőjéről lehet ezekben a tudástárakban olvasni. A CityWiki esetében elsősorban helyis-

meretről beszélhetünk. Legnagyobb efféle szolgáltatás a németországi Karlsruhe-ban üzemel.⁵ Tartalmuk túlmutat írásom témáján, egy elektronikus útikalauzhoz hasonlíthatók, amelyek piaci alapokon létrehozott programmagazinnal keresztezett turisztikai adatbázist tartalmaznak, némi történelmi bejegyzéssel fűszerezve.

Érvek a lokális wiki mellett

Az adott helyen készült és adott területtel foglalkozó elektronikus enciklopédiáknak azért van létalapjuk, akár a Wikipédia, akár más globális vagy országos szolgáltatások mellett, mert elsősorban az adott területtel foglalkozó tartalmat közvetítik, és sokkal hitelesebben és részletesebben, finomabb felbontásban, mint egy nagyobb oldal. A létrehozó közösség érzelmileg kötődhet hozzá, birtokolhatja a forrásanyagot, így annak tartalma pontosabb lehet, mint a „messziről jött ember” által pusztán csak lejegyzett történetnek. Így apró részletek, családi históriák is a közös tudás részeivé válhatnak, amelyek idővel családtörténetben is felhasználhatók. Lényeges még, hogy a „nagy” wikiben anonim szerzők által készített bejegyzésekben szabad szerzőségű képeket és dokumentumokat linkelnek be, viszont a helyi rendszernél a fenntartó engedélyt tud kérni a dokumentum vagy kép tulajdonosától a közléshez. Az üzemeltető más szolgáltatásaival is kombinálhatja, például elektronikus könyvtárral, amelyben helyileg jelentős műveket lehet könnyen elérni fulltextes módban, így sokkal színesebb végeredményt kapunk.

Helytörténeti wikik külföldön

Általánosságban elmondhatjuk, hogy minden könyvtár rendelkezik valamiféle helytörténeti gyűjteménnyel, amelyet a jelenkor igényeinek megfelelően digitalizált formában is megpróbálnak közzétenni. Ennek eredményeként mind itthon, mind külföldön létező tendencia ezeknek a papír alapú dokumentumoknak nemcsak a digitalizálása, de már eleve digitális lexikonba való tartalomátadása, újraértelmezése. A Google keresőjét segítségül hívva, számtalan találat érhető el a megfelelő kulcsszavak alkalmazásával. Írásomban, mivel a honi oldalakkal foglalkozik, így csak két, meghatározó külhoni példát említenék. Az első a **LokalhistorieWiki** (Norvégia, Oslo, Norks Lokalhistorisk Institutt)⁶, ahol egy országos összefogáson alapuló rendszert nézhet meg a látogató. A másik a **HistoryLink.Org** (USA, Washington állam)⁷, ennél megemlítendő, hogy önálló intézményként működik. A többi külföldi oldal kisebb apparátussal próbálja szolgáltatásait nyújtani, ingyenes eszközöket alkalmazva a költségek kordában tartása végett.

Helytörténeti wikik Magyarországon

Magyarországon is található szép számmal helytörténeti wiki, ám az alkalmazott szoftverek sora nem annyira sokszínű, mint külföldön. Hazánkban két rendszer dominál, az egyik a MediaWiki, vagy annak parancsértelmezőjével létrehozott lapok, valamint a Portal24 portál rendszer, amelyet különféle európai uniós pályáza-

tok útján szereztek be a közgyűjtemények. Mindkét rendszer alapja szabad szoftver, de a Portal24 fizetős program, amelyet a Monguz Kft. fejleszt és üzemeltet.

A hazai fejlesztésű oldalak között sem találhatunk két egymáshoz hasonlót, minden település vagy terület belevitte saját egyéni ötleteit a kész szolgáltatásba. Léteznek az egyetlen várost bemutató weboldalak, például a gyulai,⁸ a gödöllői,⁹ az esztergomi¹⁰ wikik, hogy kiemeljek néhány helységet. Mindegyiknek megvan a maga egyedi eleme, amelyet nem lehet rávetíteni a többi tartalmára. Gyulán városi krónikát találhat az érdeklődő. Gödöllőn az olvasókat is bevonták a fejlesztésbe. Az esztergomi egyediségét és érdekességét az adja, hogy kereskedelmi alapokon nyugszik, ez egy ún. City Wiki projekt. Az egy várost bemutató wikik kategóriájába sorolható még a hőmezővásárhelyi könyvtár által üzemeltetett Digitális Enciklopédia,¹¹ amelynek érdekessége, hogy felépítése nagyon hasonlít a hagyományos papír alapú enciklopédiához.

A városi oldalak mellett a másik típus az egy adott területet vagy megyét bemutató wiki. A területi kategóriában több könyvtár által üzemeltetett konzorciumi megoldás is található, például a Strandkönyvtár,¹² amely néhány Veszprém megyei település összefogásának eredménye. A Vas megyei Online Lexikon¹³ átmenet a megyei és területi wikik között, mert több könyvtár összefogásából született meg egy pályázat támogatásával, a rendszerük a felhasználóknak regisztráció után lehetővé teszi a kommentálást. Tiszán megyei oldal a Kisalföldi Tudástár,¹⁴ ahol kiemelném a megyei könyvtár katalógusával összekapcsolt fogalmi keresőt, amely bővebb tartalmat biztosíthat az érdeklődőknek. Végül a BékésWikit említeném, ez írásom bővebb tárgyát képezi.

A fentebb említett két tartalomkezelő rendszer vegyesen van jelen a szolgáltatásokban, mindkettőnek megvannak a maga erősségei és gyengeségei. A MediaWiki jobb a szerkesztésben, míg a Portal24 a kommentálhatóságot erősíti. Mindkettő alkalmazható zárt és nyitott, bárki által bővíthető wiki létrehozására.

A hazai wikik tartalmáról általánosan elmondható vélemény, hogy a szolgáltatott információk sajnos, sok helyen régiek, illetve mára már szabadon felhasználható könyvekből lettek kiválogatva. Feltehető, hogy a könyvtárak forrás- és emberhiány miatt nyúltak ehhez a módszerhez. Ami meglepetésként szolgált a vizsgált oldalak többségénél, hogy egyáltalán nem vagy csak kevés tételszámú felhasznált vagy kapcsolódó irodalom-megjelölést találtam. Számomra nagyon hiányzott az interakció, az olvasó által írt vélemény, vagy bővítés egy adott témához, pedig manapság ez a közösségi oldalakon és a blogokon alapvető.

A magyarországi alkalmazásoknál egyetlen kivételtől eltekintve közcélú intézmény, közgyűjtemény az üzemeltető. Színes képet mutat a területi lefedettség, mivel van városi és van megyei is közöttük. Ami hiányzik a hazai rendszereknél, az az a törekvés, amit a norvégok és Washington állam tudott megvalósítani. Formailag is több módozattal találkozhat a látogató, de fontos, hogy mind egy célt szolgál, az ismeretek átadását. Nyelvezetét tekintve az összes magyar nyelvű, nem közvetít információkat az esetlegesen más országból erre tévedő érdeklődőknek.

A BékésWiki bemutatása,¹⁵ a BékésWiki születésének története

A szolgáltatás nem új ötlet a Békés Megyei Tudásház és Könyvtár kínálatában, hiszen a terv 2006-ban született meg.¹⁶ Az első nyilvános prezentáció 2007 nyarán

történt a fenntartó részére. Az ekkori elképzelések szerint a többi, rokon témájú enciklopédiához hasonlóan ezt is könyvtárosok fejlesztették volna. 2008-ban a megyei könyvtár helytörténettel foglalkozó könyvtárosa előadást tartott a Magyar Könyvtárosok Egyesülete *Versenyképes ország – versenyképes könyvtárossal* rendezvénysorozatának második állomásán. Ekkor már több szócikk készen volt. Sajnos, ez a kezdeti adatbázis megsemmisült egy merevlemezhiba miatt, így nem maradt belőle más, csak néhány prezentáció.

2011-ben a TÁMOP-3.2.4-08/1-2009-0001 „Békés Tudásdepó-Expressz” pályázat keretében egy vetélkedő került megrendezésre, amely a helytörténeti tudástár alapjait volt hivatott újra megteremteni. A játék után csak mérsékelt érdeklődés mutatkozott, ez valószínűleg a nem elég erős marketingnek, valamint az ötlet szokatlanságából adódott. A kiírásban nem szerepelt, hogy ki jelentkezhetsz, mégis javarészt középiskolások egy-egy idősebb vezetővel adták be pályázatukat. A résztvevőknek már a felhasználható eszközökkel is problémája akadt, a rengeteg új technológiát, amelyet elsajátíthattak a szócikkírás során, előtte nem alkalmazták. A szócikkírás időtartama alatt konzultációs lehetőséget biztosított az intézmény a résztvevők számára. A négy nevezett csapat mindegyikének két-két témát kellett kidolgozni. Sajnos, nagy számban fordultak elő másolások, szerzői jogi szempontból aggályos módon belinkelt képek, szövegrészek formájában. A verseny eredményeként nyolc írással gazdagodott a tudástár, ezek minősége a profitól a használhatatlanig váltakozott. Később ezeket a könyvtár munkatársai és a helyismereti klub tagjai javították ki.

A tartalom bővítés módszere a BékésWiki esetében

2012-ben új versenyt hirdettek meg, az előző évi eseményekből tapasztalatot szerezve már időben, január végén elkezdődött a kampány. A 2011-es eredmények után tisztázódott a célcsoportok életkora és megszólításuk módja. Kétféle eszközzel éltek a szervezők, az egyik a személyes megkeresés, akár egyéni, akár csoportos formában. Utóbbin értendő a könyvtárban működő helyismereti klub, ahová minden érdeklődő szabadon járhat. Ezen kívül a hagyományosnak mondható plakát és szórólap is szerepelt a repertoárban. Az eddig ismertetett megoldások elsősorban az idősebb korosztály számára mutatták be a módszert. Az ifjabb nemzedéket a Facebook segítségével próbálták rávenni a játékra. Ezen kívül Gerla településen megszervezésre került egy rendhagyó történelemóra, amelyen a könyvtáros kolléganő mutatta be tanárok és diákok, valamint minden más érdeklődő számára a konnektivista szemléletű, kooperatív ismeretszerzés módszereit. A szócikkek megírásához létrehoztak csoportokat mind a Google, mind a Facebook rendszerében, amelyek a közös munkát hivatottak elősegíteni. Skype-os konzultációt is igénybe vehettek a jelentkezők munkájuk során. Ezen felül többféle segédanyag is rendelkezésükre állt, például oktatóvideók és szöveges szerkesztési, jogkövetési javaslatok formájában.

A kampányok hatására hat csapat és három egyéni versenyző adta be jelentkezését, így a 2011. évinél sikerebbnek bizonyult a vetélkedő szervezése, ha a nagy résztvevőszámok még el is maradtak. Nem volt kikötés a tanár–diák csoport az indulás feltételei között, ezt a formát egy csapat választotta, a többiek idősebb

„mentor” segítsége nélkül neveztek. A versenyzők összesen tizennyolc új szócikket hoztak létre, különféle témakörökben.

A zsűri három főből állt, különböző szakterületeket képviselve, így volt könyvtáros, múzeumi munkatárs és informatikus. A költségvetést tekintve alig pár tízezer forintból történt meg a kommunikáció és a díjak összeszedése, ez utóbbira a könyvtár keresett szponzorokat. A támogatók feltérképezésekor a cél főként olyan intézmények megkeresése volt, amelyeknek köztük van a helytörténethez, így önkormányzatok, múzeumok, városvédő egyesületek, könyvtárak, levéltár, rajtuk kívül informatikai vállalkozások, a helyi Tourinform iroda, valamint a média képviselői kerültek előtérbe.

Természetesen a BékésWiki nem csak a versenyek során bővül, gazdagodik. A helyismereti klub tagjai, valamint más lelkes, a helytörténet iránt rajongók is szerkesztettek már bejegyzéseket.

Tapasztalatok a 2012-es szócikkíró versenyről

A legfőbb tapasztalat, hogy a megszületett szócikkek sokkal jobb minőségűek lettek az első versenyen elkészítettekhez képest, ha még egy részükben szükség is lesz némi korrekcióra.

A pályaművek elkészítése során a képek és filmek beillesztésénél merültek fel problémák, ezek esetében a versenyzők éltek a már ismertetett, felkínált segítséggel. Am még így is sokan estek abba a hibába, hogy nem tüntették fel, honnan származik egy adott kép, esetleg illegálisan használtak fel zeneművet a videoanyaguk elkészítése során. Volt olyan csapat, amelyik nem vette igénybe a segítséget, így elrontotta a formázást.

A kiírásban nem szerepelt, hogy a verseny végének időpontja esetleg változna. A hosszú hétfvégre és az ünnepekre való tekintettel a könyvtár vezetője úgy döntött, ad még pár nap haladékot a művek megírására. Két versenyző viszont annak adott hangot, hogy őket ez hátrányosan érintette, mivel ők már elkészültek, így nem tudták igénybe venni az ajándék időt. Bár ez a történet igazából nem befolyásolta a végeredményt, mégis tanulság a folytatáshoz, hogy vagy ragaszkodni kell az eredeti ütemezéshez, vagy fel kell hívni a nevezők figyelmét a változtatás jogára.

A későbbiekben fel kell mérni azokat a lehetőségeket, ahonnan forrás szerezhető a későbbi fenntartásra. Ez lehet fenntartói támogatás vagy pályázat. A nyeremények terén továbbra is az adományokat érdemes felkutatni, a 2012-es versenyre nagy mennyiségű szponzori anyag érkezett be. Tanulság a folytatáshoz, hogy nagyon fontos a támogatókkal való személyes kapcsolat kiépítése, egy kivételtől eltekintve az összes szponzor csak a személyes jelenlét során adott valamilyen ajándékot.

A versenyzői visszajelzések alapján elmondható, hogy sikeres volt a kampány, ha lenne több kapacitás a szervezésre, akár évente két versenyt is érdemes lenne meghirdetni.

Továbbfejlesztési lehetőségek

A külföldi és hazai példák rengeteg ötletet vonultattak fel helytörténeti wikikre. Érdemes ezekből szemelgetni, mivel lehetne színesíteni a tartalmat, hogy minél

több látogatót vonzzon. A következőkben kifejtett extrák mégsem a már meglévő oldalakból válogatnak, hanem a témába való beleágyazódás szülöttei, amelyek fejlődési utat mutathatnak a későbbiekre nézve.

A Wikipédiához már léteznek kliensszoftverek Android és IOS platform alá is, a helyi wikik jövőbeli népszerűségét is lehetőség volna növelni egy ilyen irányú fejlesztéssel. Ez főként a CityWiki formátumú szolgáltatások részére jelenthet előnyöket.

A Wikipédiában, ha várost, területet keres és néz meg az érdeklődő, többnyire térképet is találhat az adott helyről, akár GPS koordinátákkal bővítve. Ezt továbbgondolva, amely erősítheti a turisztikai vonzerejét, a helytörténeti wikinek lehetne egy kiterjesztett valóságban alapuló (az angol rövidítés alapján AR) szolgáltatása. A mai modern, úgynevezett okostelefonok rendelkeznek az ehhez szükséges hardverrel, amely GPS vevő és digitális kamera formájában jelennek meg. Több cég foglalkozik AR böngészők fejlesztésével; maguk a kliensszoftverek ingyenesek, például Wikitude, Layar. A kiterjesztett valóságban számos lehetőség van helyi érdekességek, fontos objektumok bemutatására, megfelelő úgynevezett réteg létrehozásával. Ez egy nagyon fiatal terület, még nincs sok tapasztalat a használatukra, de várhatóan egyre jobban a figyelem homlokterébe kerülhetnek.

Lokális példával zárva írásomat, a Békés Megyei Tudásház és Könyvtár rendelkezik elektronikus könyvtárral is, amely alapot adhat egy olyan archívumnak (PDA),¹⁷ amit a helyi lakosság által beadott fotók és dokumentumok alkotnak. Ezeket szintén fel lehet használni a wiki bővítésére. Így megteremthető az érzelmi kötődés a szolgáltatás irányába, híresebb családoknál ez akár teljes családfát is jelenhet, amelynek megalkotására kiválóan alkalmas a Mind24 nevű web 2.0-s szolgáltatás, amit gondolattérképek készítésére fejlesztettek, de erre a célra is használható. Kiemelném a BékésWikiben a Wenckheim család rokonsági gráfját, amelyet ezzel a módszerrel dolgozott ki a könyvtár informatikusa.

JEGYZETEK

- 1 Ward Cunningham In Wikipedia.org [online] <http://en.wikipedia.org/wiki/Ward_Cunningham> [2012. 05. 10.]
- 2 Jim Giles: Internet encyclopaedias go head to head. = Nature 2005., December 15., Vol 438., 900. p.
- 3 Don Tapscott & Anthony D. Williams: Wikinómia, Budapest, HVG Könyvkiadó, 2007. 263. p.
- 4 World66 – The travel guide you write [online] <<http://www.world66.com>> [2012. 02. 12.]
- 5 CityWiki In [online] Wikipedia <http://en.wikipedia.org/wiki/City_wiki> [2012.03.01.]
- 6 Lokalhistorie Wiki [online] <<http://www.lokalhistoriewiki.no/index.php/lokalhistoriewiki.no:Hovedside>> [2012. 07. 10.]
- 7 HistoryLink.org [online] <<http://www.historylink.org>> [2012. 07. 10.]
- 8 Gyula Wiki [online] <<http://www.mjvk.hu/web/guest/gyulai-wiki>> [2012. 07. 11.]
- 9 Gödöllő Wiki [online] <<http://www.gvkik.hu/wiki/index.php5/Kezd%C5%91lap>> [2012. 07. 14.]

- 10 Szeretgom [online] <<http://www.szeretgom.hu>> [2012. 07. 09.]
- 11 Hódmezővásárhelyi Digitális Enciklopédia [online] <<https://wiki.nlvk.hu/index.php/Kezd%C5%91lap>> [2012. 07. 20.]
- 12 Strandkönyvtár [online] <<http://wiki.strandkonyvtar.hu/index.php?title=Kezd%C5%91lap>> [2012.07.10.]
- 13 Online lexikon [online] <<http://www.vasidigitkonyvtar.hu:8080/web/guest/4/-/wiki/Main/Online+lexikon>> [2012. 07. 11.]
- 14 Kisalföldi Tudástár [online] <<http://kitud.kkmk.hu/web/guest/wiki>> [2012. 07. 22.]
- 15 BékésWiki [online] <<http://bekeswiki.bmk.hu/index.php/Kezd%C5%91lap>> [2012. 07. 22.]
- 16 A wiki és a könyvtár [online] <<http://siraly.posterous.com/a-wiki-es-a-konyvtar>> [2012. 07. 10.]
- 17 Personal Digital Archive (PDA) – személyes digitális archívum. Ez egy nagyon fiatal hasznosítása az informatikai tudásnak, erre már vannak próbálkozások például az USA-ban a Kongresszusi Könyvtár részéről.
Personal Archiving In [online] Library of Congress <<http://www.digitalpreservation.gov/personalarchiving/>> [2012. 03. 25.]

Kertész Zoltán

ÚJ HELYEN A KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI SZAKKÖNYVTÁR!

A Könyvtári Intézet Könyvtártudományi Szakkönyvtára augusztus 21-étől új helyen, az OSZK VII. emeletén várja a régi és új olvasókat, az érdeklődő kollégákat, a tájékozódni vágyókat, a könyvtár szakos hallgatókat. A könyvtár nyitva tartása, illetve elérhetősége (<http://ki.oszk.hu/konyvtar>) változatlan.